

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 13S/26/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1016201559
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Miroslav Mandáček
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2018:1016201559.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne, v senáte zloženom z predsedu JUDr. Ing. Miroslava Mandáčka, členov JUDr. Evy Vékonyovej a JUDr. Rastislava Dluhoša, PhD., v právnej veci žalobcu: O. M., bytom S.-N. X, XXX XX A., proti žalovanému: Centrum právnej pomoci, kancelária Trenčín, Hviezdoslavova 3, 911 01 Trenčín, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného, sp. zn. 8082/2016-KaTN č. RZ: 42558/2016 zo dňa 27. júna 2016, takto

rozhodol:

Krajský súd **z r u š u j e** rozhodnutie Centra právnej pomoci, kancelária Trenčín sp.zn. 8082/2016-KaTN č. RZ: 42558/2016 zo dňa 27. júna 2016 a vec **v r a c i a** žalovanému na ďalšie konanie.

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením, sp. zn. 5S/163/2016-65 zo dňa 24.01.2017, Krajský súd v Bratislave postúpil Krajskému súdu v Trenčíne (ďalej aj „správny súd“) správnu žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného sp. zn. 8082/2016-KaTN č. RZ: 42558/2016 zo dňa 27.06.2016, ktorým žalovaný nepriznal nárok na poskytnutie právnej pomoci žalobcovi (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie“).

2. Z administratívneho spisu vyplýva, že žalobca sa dňa 20.10.2015 žiadosťou o poskytnutie informácií, týkajúcej sa konania o priestupku, adresovanej Okresnému úradu Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy, domáhal sprístupnenia informácií o obsahu výpovedí zo spisu vedeného dopytovaným orgánom pod sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/007607-37 AP 11 vo veci prešetrenia priestupku. Žalobca ako žiadateľ o poskytnutie informácie navrhol spôsob poskytnutia informácie formou sprístupnenia fotokópií listín bez zbytočného odkladu pri nahliadnutí do spisu dňa 21.10.2015. Dňa 22.10.2015 bola žalobcovi zaslaná výzva na doplnenie podania, ktorej žalobca vyhovel a doplnil podanie dňa 04.11.2015. Okresný úrad Považská Bystrica, odbor všeobecnej vnútornej správy, zaslaný dňa 18.11.2015 žalobcovi podanie sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/010118-007, označené ako „Sprístupnenie informácií - zaslanie“, spolu s prílohami vo forme dokumentov, ktorých sprístupnenia sa žalobca domáhal. Predmetnými prílohami boli zápisnica so zápisničným rozhodnutím č. 2015/187 o prejednaní priestupku a záznamy prvostupňového orgánu č. 2015/188, 189, 190, kde boli niektoré informácie a údaje zabielené. Žalobca podal dňa 07.12.2015 proti sprístupneniu informácií odvolanie na Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, z dôvodu, že podľa jeho názoru mu neboli informácie poskytnuté spôsobom, ktorý navrhoval. Taktiež namietal, že oslovený správny orgán mu zabielenými informáciami zmaril právo na poskytnutie informácií, ktoré existujú a majú výpovednú hodnotu a tiež, že sa správny orgán nezaoberal niektorými ďalšími bodmi jeho žiadosti, ku ktorým mu neposkytol žiadne informácie, ani nevydal v tejto časti rozhodnutie o neposkytnutí informácií.

3. Dňa 24.02.2016 bola Krajskému súdu v Trenčíne doručená „Žaloba proti fiktívnemu rozhodnutiu žalovaného k odvolaniu proti neposkytnutiu informácií Okresným úradom Považská Bystrica, pracovisko Púchov, k sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/010118-007 zo dňa 18.11.2015,“ podaná žalobcom, ktorý za žalovaného označil Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov. Konanie o predmetnej žalobe je na Krajskom súde v Trenčíne vedené pod sp. zn. 13S/8/2016. Dôvodom podania žaloby podľa žalobcu je, že po uplynutí zákonnej lehoty na podanie odvolania zo dňa 07.12.2015 bolo fiktívnym rozhodnutím Okresného úradu Trenčín potvrdené rozhodnutie prvostupňového orgánu - Okresného úradu Považská Bystrica, pracovisko Púchov - sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/010118-007 zo dňa 18.11.2015. Rozhodnutie Okresného úradu Trenčín a rozhodnutie prvostupňového orgánu je podľa žalobcu nezákonné, nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov a žalobca ním bol ukrátený na svojich právach na prístup k informáciám. Fiktívne rozhodnutie, ktorým v odvolacom konaní bolo prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu potvrdené, je podľa žalobcu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, keďže nebolo reálne vydané a nebolo riadne odôvodnené. Navrhol fiktívne rozhodnutie Okresného úradu Trenčín zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému správnenému orgánu na nové konanie.

4. Dňa 07.03.2016 vydal Okresný úrad Trenčín, odbor opravných prostriedkov, v nadväznosti na odvolanie žalobcu rozhodnutie č. OU-TN-OOP4-2016/003714-007/176/2015/Sl, ktorým zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu - Okresného úradu Považská Bystrica, pracovisko Púchov - č. OU-PB-OVVS-2015/010118-006 zo dňa 18.11.2015. Z odôvodnenia rozhodnutia zo dňa 07.03.2016 vyplýva, že odvolanie žalobcu muselo byť vyhodnotené ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania z dôvodu, že podľa § 18 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 211/2000 Z.z.“) prvostupňový orgán rozhodol zápisom v spise, proti ktorému nemožno podať opravný prostriedok. Mimo odvolacie konanie začalo dňa 20.01.2016, žalobca bol o tom upovedomený, avšak Okresný úrad Trenčín sa o tejto skutočnosti dozvedel až dňa 03.03.2016, po vybavení reklamácie Slovenskou poštou, a.s., nakoľko doručka z upovedomenia žalobcu nebola odosielateľovi vrátená. Po preskúmaní odvolania žalobcu, vyhodnoteného ako podnet, napadnutého rozhodnutia a spisového materiálu dospel Okresný úrad Trenčín k záveru, že rozhodnutie prvostupňového orgánu bolo potrebné mimo odvolacieho konania zrušiť z dôvodu, že prvostupňový orgán anonymizoval požadované listiny, v dôsledku čoho neboli sprístupnené všetky požadované informácie a na základe § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. malo byť vydané rozhodnutie, keďže prvostupňový orgán, hoci len sčasti, žiadosti nevyhovel. Ďalším dôvodom zrušenia rozhodnutia prvostupňového orgánu bola absencia vyjadrenia prvostupňového orgánu k bodu 2 žiadosti žalobcu o poskytnutie informácií, týkajúcich sa sprístupnenia spisu ďalších konaní ex offi, ktoré mali byť začaté podľa § 21 zákona SNR č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov a opätovne malo byť vydané rozhodnutie v zmysle § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z.

5. Dňa 04.05.2016 bola žalovanému doručená žiadosť žalobcu ako žiadateľa o poskytnutie právnej pomoci v právnej veci ním označenej ako preskúmanie zákonnosti proti fiktívnemu rozhodnutiu. Išlo o vec vedenú na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/8/2016, ktorá doposiaľ nie je právoplatne skončená. Vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu (viď body 2. až 4. tohto rozsudku) žalovaný napadnutým rozhodnutím sp. zn. 8082/2016-KaTN č. RZ: 42558/2016 zo dňa 27.06.2016 žalobcovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že žalovaný vychádzal z toho, že ak Okresný úrad Trenčín v rámci postupu mimo odvolacieho konania vydal dňa 07.03.2016 rozhodnutie, ktorým deklaroval pochybenie prvostupňového orgánu a z toho dôvodu zrušil rozhodnutie Okresného úradu Považská Bystrica, ktoré chce žalobca preskúmať v konaní pred súdom, je zrejmé, že nárok, ktorého sa žiadateľ domáhal žalobou evidovanou na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/8/2016, opierajúc ho o ustanovenia § 247 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a § 250j ods. 2 písm. d) O.s.p., mu bol Okresným úradom Trenčín priznaný v mimo odvolacom konaní. Žalovaný v nadväznosti na uvedené skonštatoval, že ak žalobca podal na Krajský súd v Trenčíne žalobu, ktorou sa domáha zrušenia fiktívneho rozhodnutia žalovaného, majúca za to, že ak odvolací orgán nevydá rozhodnutie v zákonom určenej lehote, platí prezumpcia vydania rozhodnutia potvrdzujúceho prvostupňové rozhodnutie, tak takáto právna argumentácia nemá opodstatnenie ani v zákone č. 211/2000 Z.z., na ktorý žalobca odkazuje, ani v ustanoveniach O.s.p.. Žalovaný preto žalobcom už podanú žalobu, evidovanú pod sp. zn. 13S/8/2016, posúdil sám podľa jej obsahu ako návrh na začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím, v zmysle § 250v O.s.p.. V nadväznosti na toto posúdenie žalovaný preskúmal, či žalobca splnil v danom prípade základné zákonné podmienky prípustnosti návrhu, vyžadované

príslušnými ustanoveniami O.s.p.. Zaujal názor, že v zmysle ustanovenia § 250v ods. 3 O.s.p. neboli žalobcom vyčerpané všetky právne prostriedky žiadateľa pred podaním návrhu na súd. Táto skutočnosť vyplýva podľa žalovaného z toho, že žalobca podal proti ním tvrdenému fiktívnemu rozhodnutiu odvolanie a následne rozhodnutím žalovaného, č. OU-TN-OOP4-2016/003714-007/176/2015/SlA zo dňa 07.03.2016, bolo rozhodnutie prvostupňového orgánu zo dňa 18.11.2015 zrušené. Žalobca mal v prípade nespokojnosti možnosť podať odvolanie na Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky podľa § 68 ods. 2 Správneho poriadku v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Žalobca však v zákonnej lehote odvolanie nepodal a dňa 15.02.2016 predčasne podal proti Okresnému úradu Trenčín žalobu, doručenú Krajskému súdu v Trenčíne dňa 24.02.2016, evidovanú pod sp. zn. 13S/8/2016. Žalovaný dospel na podklade uvedeného k názoru, že žalobca ako žiadateľ o poskytnutie právnej pomoci nevyčerpal všetky prostriedky, ktoré umožňujú právne predpisy, a ktoré sú nevyhnutné na prípustnosť podania návrhu na začatie konania v právnej veci žalobcu. Preto vo veci, s ktorou sa žalobca ako žiadateľ obrátil na žalovaného, nebolo možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu, čím nebola splnená jedna z troch zákonom stanovených kumulatívnych podmienok na priznanie nároku na právnu pomoc, a preto žalovaný rozhodol o nepriznaní nároku na poskytovanie právnej pomoci žalobcovi.

6. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci žalovanému na ďalšie konanie. K argumentácii žalovaného uviedol, že správnu žalobu evidovanú na správnom súde pod sp. zn. 13S/8/2016 podal z dôvodu, že Okresný úrad Trenčín ako odvolací orgán o jeho odvolaní proti fiktívnemu rozhodnutiu Okresného úradu Považská Bystrica rozhodol v zmysle ustanovenia § 19 ods. 3 druhej vety zákona č. 211/2000 Z.z., podľa ktorého ak odvolací orgán nerozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou (t.j. od predloženia veci prvostupňovým orgánom na rozhodnutie), predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil. Za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia. Rozhodnutie odvolacieho orgánu je teda tiež fiktívne a dňom jeho oznámenia žalobcovi je 17.01.2016, čo ustálil žalobca z informácie poskytnutej mu samotným Okresným úradom Trenčín, ktorý žalobcovi písomne oznámil, že podanie žalobcu označené ako „odvolanie proti neposkytnutiu informácií Okresným úradom Považská Bystrica, pracovisko Púchov, k sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/010118-007 zo dňa 18.11.2015“ bolo spolu so spisovým materiálom doručené Okresnému úradu Trenčín dňa 31.12.2015. Podľa žalobcu tieto skutočnosti sú jedinými, ktorými sa žalovaný mal zaoberať, keď posudzoval žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci v súvislosti s konaním vedeným pred Krajským súdom v Trenčíne pod sp. zn. 13S/8/2016. Namiesto toho sa žalovaný zaoberal irelevantnými a nezákonnými procesnými úkonmi Okresného úradu Trenčín, ktorý mal na podklade odvolania žalobcu konať v rámci konania o riadnom opravnom prostriedku a nie začať mimo odvolacie konanie, na ktoré podľa žalobcu neboli splnené podmienky.

7. Skutočnosť, že mimo odvolacieho konania vydal Okresný úrad Trenčín rozhodnutie, ktorým zrušil rozhodnutie prvostupňového orgánu - Okresného úradu Považská Bystrica, pracovisko Púchov - sp. zn. OU-PB-OVVS-2015/010118-007 zo dňa 18.11.2015, podľa žalobcu iba podporuje dôvodnosť ním podanej správnej žaloby vedenej pod sp. zn. 13S/8/2016. Hoci nezákonné prvostupňové rozhodnutie bolo zrušené, je tu ešte existujúce druhostupňové - fiktívne - rozhodnutie Okresného úradu Trenčín, oznámené žalobcovi dňa 17.01.2016, ktoré je potrebné zrušiť, lebo toto rozhodnutie stále zasahuje do práv žalobcu. Žalobca zdôraznil, že pre správny súd je pri jeho rozhodovaní rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy v zmysle § 135 ods. 1 zákona č. 162/2015 Z.z.. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“), teda stav ku dňu 17.01.2016. Preto pre posudzovanie dôvodnosti správnej žaloby doručenej správne súdu dňa 24.02.2016 nie je podstatný stav, ktorý bol vyvolaný až následne rozhodnutím Okresného úradu Trenčín č.k. OU-TN-OOP4-2016/003714-007/176/2015/SlA zo dňa 07.03.2016, t.j. po podaní správnej žaloby na súd, pričom ním zrušované rozhodnutie navyše nie je totožné s tým rozhodnutím, proti ktorému smeruje správna žaloba vo veci vedenej na správnom súde pod sp. zn. 13S/8/2016.

8. K správnej žalobe sa vyjadril žalovaný. Zotrvával na svojom právnom názore vyplývajúcom z napadnutého rozhodnutia. Zopakoval, že pri predbežnom právnom posúdení veci dospel k záveru, že žalobcova interpretácia ustanovenia § 19 zákona č. 211/2000 Z.z. je nesprávna, nakoľko v jeho právnej veci preukázateľne nedošlo k odmietnutiu sprístupnenia požadovanej informácie zo strany povinnej osoby a v takom prípade ani nemohla vzniknúť možnosť podať odvolanie ako uvádza žiadateľ. Žalovaný mal túto skutočnosť preukázanú z prípisu adresovaného žalobcovi, vyhotoveného Okresným úradom Považská Bystrica, č.k. OU-PB-OVVS-2015/010118-007 zo dňa 18.11.2015. Samotná skutočnosť, že

rozsah sprístupnenej informácie nezodpovedal predstavám žiadateľa, ešte nezakladá právo na podanie riadneho opravného prostriedku, nakoľko zákon takúto možnosť neupravuje. Z toho dôvodu bolo podľa názoru žalovaného správne vyhodnotené odvolanie žalobcu proti uvedenému prípisu, ktorým mu boli údaje sprístupnené, ako podnet na preskúmanie rozhodnutia mimo odvolacieho konania. Žaloba žalobcu v konaní, do ktorého požiadal o poskytnutie právnej pomoci a o ustanovenie advokáta, bola podaná predčasne a nakoľko neboli splnené základné podmienky na podanie žaloby, nebolo možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu v danej veci.

9. K vyjadreniu žalovaného podal repliku žalobca. Popri skoršími podaniami prezentovanej argumentácii zdôraznil, že tvrdenie žalovaného, že v danom prípade nemohla žalobcovi vzniknúť možnosť podať odvolanie, je prejavom neznalosti § 19 zákona č. 211/2000 Z.z. a znakom arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia, keďže skutočnosť, či žalobca mal alebo nemal právo podať odvolanie, nie je žalovaný oprávnený hodnotiť a okrem toho pre vyvodenie takéhoto záveru chýba dôkaz, nakoľko Okresný úrad Trenčín ako odvolací orgán nevydal riadne odôvodnené rozhodnutie, t.j. vydal fiktívne negatívne rozhodnutie, ktoré je vždy nezákonné, lebo je nepreskúmateľné.

10. Krajský súd v Trenčíne ako vecne a miestne príslušný správny súd (§ 10 a § 13 ods. 3 SSP) preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie a postup žalovaného v rozsahu a z dôvodov uvedených v správnej žalobe (§ 134 ods. 1 SSP), vychádzajúc zo skutkového stavu v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i O.s.p., nakoľko napadnuté rozhodnutie bolo vydané dňa 27.06.2016, t.j. ešte pred nadobudnutím účinnosti). Po zistení, že žaloba bola podaná žalobcom vo veci, v ktorej nie je daná povinnosť zastúpenia advokátom (§ 49 ods. 2 písm. d) SSP), v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, ktoré je spôsobilým predmetom súdneho prieskumu v rámci správneho súdnictva, rozhodol po zabezpečení vyjadrenia žalovaného k správnej žalobe, jeho doručení žalobcovi, následnej notifikácii repliky žalobcu žalovanému (§ 106 SSP) verejne vyhláseným rozsudkom bez pojednávania (§ 137 ods. 4 SSP), nakoľko o jeho nariadenie nepožiadali žiadny z účastníkov konania, pričom správny súd to vzhľadom na povahu prejednávanej veci nepovažoval za potrebné, ani to nevyžadoval verejný záujem (§ 107 SSP).

11. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o poskytovaní právnej pomoci“) fyzická osoba má právo na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti, ak

- a) jej príjem nepresahuje 1,4-násobok sumy životného minima ustanoveného osobitným predpisom 2) a nemôže si využívanie právnych služieb zabezpečiť svojím majetkom,
- b) nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu a
- c) hodnota sporu prevyšuje hodnotu minimálnej mzdy okrem sporov, v ktorých nie je možné hodnotu sporu vyčíslieť v peniazoch.

12. Podľa § 6 ods. 2 zákona o poskytovaní právnej pomoci podmienky na poskytnutie právnej pomoci bez finančnej účasti podľa odseku 1 písm. a) a b) musí fyzická osoba spĺňať počas celého trvania poskytovania právnej pomoci.

13. Podľa § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremiľčalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

14. Podľa § 17 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. žiadosť o sprístupnenie informácií povinná osoba vybaví bez zbytočného odkladu, najneskôr do ôsmich pracovných dní odo dňa podania žiadosti alebo odo dňa odstránenia nedostatkov žiadosti podľa § 14 ods. 2 a 3 a do 15 pracovných dní, ak sa sprístupňuje informácia nevidiacej osobe v prístupnej forme podľa § 16 ods. 2 písm. a), ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 18 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. ak povinná osoba poskytne žiadateľovi požadované informácie v rozsahu a spôsobom podľa § 16 v zákonom stanovenej lehote, urobí rozhodnutie zápisom v spise. Proti takému rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

16. Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 211/2000 Z.z. ak povinná osoba žiadosti nevyhovie hoci len sčasti, vydá o tom v zákonom stanovenej lehote písomné rozhodnutie. Rozhodnutie nevydá v prípade, ak žiadosť bola odložená (§ 14 ods. 3).

17. Podľa § 18 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. ak povinná osoba v lehote na vybavenie žiadosti neposkytla informácie či nevydala rozhodnutie a ani informáciu nesprístupnila, predpokladá sa, že vydala rozhodnutie, ktorým odmietla poskytnúť informáciu. Za deň doručenia rozhodnutia sa v tomto prípade považuje tretí deň od uplynutia lehoty na vybavenie žiadosti (§ 17).

18. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 211/2000 Z.z. proti rozhodnutiu povinnej osoby o odmietnutí požadovanej informácie možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia alebo márneho uplynutia lehoty na rozhodnutie o žiadosti podľa § 17. Odvolanie sa podáva povinnej osobe, ktorá rozhodnutie vydala alebo mala vydať.

19. Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z. odvolací orgán rozhodne o odvolaní do 15 dní od doručenia odvolania povinnou osobou. Ak odvolací orgán v tejto lehote nerozhodne, predpokladá sa, že vydal rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a napadnuté rozhodnutie potvrdil; za deň doručenia tohto rozhodnutia sa považuje druhý deň po uplynutí lehoty na vydanie rozhodnutia.

20. Predmetom súdneho prieskumu je preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia žalovaného sp. zn. 8082/2016-KaTN č. RZ: 42558/2016 zo dňa 27.06.2016, ktorým žalobcovi nepriznal nárok na poskytovanie právnej pomoci. Keďže napadnuté rozhodnutie bolo vydané za účinnosti O.s.p., správny súd pristupoval k správnej žalobe žalobcu v zmysle čl. I § 2 ods. 3 zákona č. 125/2016 Z.z. o niektorých opatreniach súvisiacich s prijatím Civilného sporového poriadku, Civilného mimosporového poriadku a Správneho súdneho poriadku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, z ktorého ustanovenia vyplýva, že „ak bol proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy vydanému pred 1. júlom 2016 podaný po 1. júli 2016 včas opravný prostriedok podľa § 250i až 250sa Občianskeho súdneho poriadku, považuje sa tento za včas podaný riadny opravný prostriedok, ak je jeho podanie podľa právnych predpisov účinných po 1. júli 2016 prípustné; ak podanie riadneho opravného prostriedku nie je prípustné, považuje sa za včas podanú správnu žalobu. Tým nie sú dotknuté povinnosti podľa § 49 Správneho súdneho poriadku.“

21. Po preskúmaní včas podanej správnej žaloby, písomných vyjadrení účastníkov konania a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu dospel senát správneho súdu k jednomyseľnému záveru, že správna žaloba je dôvodná a že napadnuté rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 191 ods. 1 písm. c) SSP), konkrétne pre nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 6 ods. 1 písm. b) zákona o poskytovaní právnej pomoci na v podstate dostatočne zistený skutkový stav. Sporným je posúdenie, či v správnej žalobe vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/8/2016, je v intenciách daných ustanovením § 6 ods. 1 písm. b) a § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci možné konštatovať zrejmu bezúspešnosť sporu. Z nie ojedinelej rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu Slovenskej republiky k tejto otázke vyplýva, že pre nenaplnenie požiadavky vyjadrenej ustanovením § 6 ods. 1 písm. b) zákona o poskytovaní právnej pomoci nestačí, že zrejmu bezúspešnosť sporu nie je možné vylúčiť, ale je nevyhnutné, aby bezúspešnosť sporu žiadateľa bola taká jednoznačná, že je zrejma už na základe zbežného posúdenia veci, resp. že táto zrejma bezúspešnosť „bije do očí.“ Ide napr. o situácie, ak už zo skutkových tvrdení žiadateľa je nepochybné, že mu vo veci nemôže byť vyhovené. V opačnom prípade ide len o možnú bezúspešnosť sporu, ktorá sama osobe nevyklučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci (porovnaj napr. 5Sžo/11/2014, 10Sžo/349/2015, 10Sžo/4/2017). Vo veci 8Sžo/106/2015, v ktorej základ kauzy tiež súvisel so zákonom č. 211/2000 Z.z., Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil nasledovné: „Odporca ako aj krajský súd v predmetnej veci svojím postupom v podstate preskúmali správnosť a zákonnosť postupu správnych orgánov pri vybavovaní žiadosti navrhovateľa o poskytnutie informácií, čo je zrejme z odôvodnení tak napadnutého správneho rozhodnutia ako aj rozsudku súdu prvého stupňa. Záver o bezúspešnosti sporu nebol výsledkom zbežného posúdenia veci, ale právneho posúdenia na vec sa vzťahujúcich ustanovení zákona o slobode informácií vo vzťahu k správnosti postupu správnych orgánov, ktoré posúdenie patrí do právomoci súdu konajúceho o žalobe

proti rozhodnutiu správneho orgánu. Pokiaľ odporca po vlastnom právnom posúdení veci, ktorá sa mu javí ako jasná a právne jednoduchá, dospel k záveru, že navrhovateľ bude mať neúspech vo veci samej (t.j. dôjde k zamietnutiu žaloby), nie je možné tento záver stotožňovať so zrejmom bezúspešnosťou.“

22. Aplikujúc závery rozhodovacej činnosti Najvyššieho súdu na predmetný prípad je správny súd toho názoru, že žalovaný výrazne prekročil zákonný rámec daný ustanoveniami § 6 ods. 1 písm. b) a § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci upravujúcimi podmienky a spôsob realizácie povinnosti posudzovania kategórie zrejmej bezúspešnosti sporu na základe zbežného posúdenia veci. Ak žalovaný v podstate viedol právnu polemiku s právnym názorom žalobcu, vedúcim ho k podaniu správnej žaloby vedenej pod sp. zn. 13S/8/2016 tým spôsobom, že na podporu svojej argumentácie, s odkazom na posudzovanie právneho úkonu podľa jeho obsahu, žalobu podanú žalobcom vo veci sp. zn. 13S/8/2016, ním jasne účelovo určenú na preskúmanie zákonnosti fiktívneho rozhodnutia správneho orgánu vydaného v odvolacom konaní podľa § 19 ods. 3 zákona č. 211/2000 Z.z., „transformoval“ pre potreby posudzovania nároku na poskytnutie právnej pomoci na návrh na začatie konania o ochrane pred nezákonným zásahom orgánu verejnej správy, ktorý nie je rozhodnutím a následne skúmal, či žalobca splnil alebo nespĺnil podmienky pre tento typ procesného úkonu, je takýto postup zjavne nad rámec predvídaný zákonodarcom a vyjadrený ustanoveniami § 6 ods. 1 písm. b) a § 8 zákona o poskytovaní právnej pomoci. Ak následne z tohto ním prejudikovaného záveru právnej veci žalobcu vyvodil žalovaný výsledok, že „nebolo možné vylúčiť zrejmu bezúspešnosť sporu,“ vec nesprávne právne posúdil, keďže iba možná (potenciálna) bezúspešnosť sporu nevylučuje žiadateľa z nároku na poskytnutie právnej pomoci podľa zákona o poskytovaní právnej pomoci. Je v kompetencii správneho súdu konajúceho o žalobe vedenej na Krajskom súde v Trenčíne pod sp. zn. 13S/8/2016, či argumentáciu žalobcu posúdi ako spôsobilú privediť mu úspech v ním iniciovanom súdnom konaní.

23. Po vrátení administratívneho spisu žalovaný opätovne posúdi žiadosť žalobcu o poskytnutie právnej pomoci v intenciách ustanovenia § 6 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) zákona o poskytovaní právnej pomoci, pričom k podmienke vyjadrenej písm. b) tohto ustanovenia bude pristupovať striktné v rámci limitov, ustálených citovanými rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a právnym názorom správneho súdu vysloveným v tomto rozsudku. Následne o žiadosti žalobcu opätovne rozhodne.

24. O trovách konania správny súd rozhodol podľa § 167 ods. 1 SSP v spojení s § 175 ods. 1 SSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovanému právo na úplnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd podľa § 175 ods. 2 SSP.

25. Rozhodnutie senátu správneho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote 1 mesiaca odo dňa doručenia tohto rozsudku na Najvyšší súd Slovenskej republiky prostredníctvom Krajského súdu v Trenčíne.

V kasačnej sťažnosti je potrebné uviesť všeobecné náležitosti podania podľa § 57 SSP, t.j. ktorému správne súdu je podanie určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania. Ďalej sa v kasačnej sťažnosti musí uviesť označenie napadnutého rozhodnutia, údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené, opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 SSP sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“) a návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,

- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) SSP sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Uvedená povinnosť neplatí, ak

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d) SSP,
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.